

Protokół kontroli problemowej Nr P-5/2021

przeprowadzonej w Szkole Podstawowej Specjalnej Nr 38 (SPS-38) w Zabrzu, przy ul. ks. K. Damrota 33. Numer statystyczny jednostki (REGON) 000727430.

Kontrolę przeprowadziła: Halina Bałata – główny specjalista – pracownik Biura Kontroli Urzędu Miejskiego w Zabrzu, działając na podstawie upoważnienia do kontroli Nr 17/2021 z dnia 18 stycznia 2021 r. wydanego przez Prezydenta Miasta Zabrze. Kontrolę przeprowadzono w okresie od dnia 3 lutego 2021 r. do dnia 26 lutego 2021 r. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli stanowi załącznik nr 1. Metodyka prowadzenia kontroli: kontrola dokumentacji przeprowadzona w ramach pracy zdalnej.

Przedmiotem kontroli problemowej były zobowiązania jednostki w powiązaniu ze sprawozdaniami Rb-28S oraz Rb-Z za okres I i III kwartału 2020 r. w oparciu o dokumentację księgową oraz realizacja wydatków zgodnie z wytycznymi dla miejskich jednostek budżetowych (pismo WKB.3251.14.2020).

Kontrolowany został poinformowany o zasadach wynikających z przetwarzania danych osobowych zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) - Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w kolejnych rozdziałach:

I. USTALENIA OGÓLNE.....	1
II. USTALENIA SZCZEGÓŁOWE.....	3
1. Wymogi formalnoprawne w zakresie kontrolowanej sprawozdawczości.....	3
2. Naliczenie i realizacja odpisu na ZFŚS	3
3. Kontrola merytoryczna w zakresie zobowiązań jednostki.....	3
III. WNIOSKI, UWAGI KOŃCOWE.....	6

I. USTALENIA OGÓLNE

Dyrektorem SPS-38 od 01.09.1993 r. jest Pani Marlena Rybacka. Ostatnie zarządzenia na podstawie których powierzono stanowisko dyrektora to: Zarządzenie Nr 474/WO/2015 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 22 czerwca 2015 r. (na okres od 1 września 2015 r. do dnia 31 sierpnia 2020 r.) oraz Zarządzenie Nr 389/WO/2020 z dnia 24 września 2020 r. (na okres od 1 września 2020 r. do 31 sierpnia 2021 r.).

W kontrolowanym okresie główną księgową szkoły była Pani Weronika Bugła, zatrudniona w pełnym wymiarze etatu od 1 lipca 1996 r. do nadal. Powierzenie obowiązków było zgodnie z ustawą o finansach publicznych.

Uprawnionymi do udzielania informacji w imieniu Kontrolowanego byli: Dyrektor oraz główna księgowa.

Przedmiotową kontrolę zrealizowano w oparciu o dokumenty udostępnione przez kierownictwo jednostki w formie elektronicznej, w tym tzw. „Dane dot. wybranych zagadnień z zakresu gospodarki finansowej jednostki oraz zgodności działania z ustaloną polityką rachunkowości”

oraz wyjaśnienia pracowników merytorycznych – załącznik nr 2.

Działalność objęta kontrolą prowadzona była m.in. w oparciu o:

- ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U.2019.869 z późn. zm.);
- ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. 2019.351, z późn. zm.);
- ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. 2019.1387, z późn. zm.);
- ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U.2020.266, z późn. zm.);
- ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. 2019.1373, z późn. zm.; t.j. Dz. U. 2020 poz. 1398 z późn. zm.);
- ustawę z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t.j. Dz.U. 2019.1352 z późn.zm.; t.j. Dz.U. 2020.1070);
- rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. załącznik do obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 6 czerwca 2019 r. - Dz. U.2019.1393, z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (t.j. załącznik do obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 16 października 2014 r. Dz. U. 2014.1773);
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U.2014.1053, z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (t.j. Dz. U. 2009.43.349);
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (t.j. Dz.U.2017.1949, z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. 2020.342 z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (t.j. Dz. U.2019.1718 z późn. zm.);
- Uchwałę Nr XV/264/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie budżetu Miasta Zabrze na 2020 r.

Julia

Ce

II. Ustalenia szczegółowe

1. Wymogi formalnoprawne w zakresie kontrolowanej sprawozdawczości.

Sprawozdania budżetowe sporządzane są przez kierownika jednostki na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej oraz innych wiarygodnych dokumentów dotyczących tej jednostki. Za prowadzenie rachunkowości jednostki jest odpowiedzialny kierownik jednostki, który w drodze delegacji może przenieść odpowiedzialność na osobę będącą pracownikiem jednostki. W SPS-38 tą osobą jest główna księgowa, która na podstawie pisemnego powierzenia obowiązków zgodnie z art. 53 ust.2 u.o.f.p. przyjęła odpowiedzialność w zakresie wskazanym w art. 54 u.o.f.p.

Termin przekazywania sprawozdań Rb-28S został określony w załączniku nr 40 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Zgodnie z jego treścią dysponenti środków budżetu państwa trzeciego stopnia zobowiązani są przedstawić sprawozdanie do 10. dnia po okresie sprawozdawczym. Termin przekazywania sprawozdań Rb-Z został określony w załączniku nr 7 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych i wynosi nie później niż 10 dni po upływie okresu sprawozdawczego.

W kontrolowanej jednostce dochowano terminów przewidzianych w przepisach prawa. Sprawozdania za marzec i wrzesień 2020 roku zostały podpisane przez Dyrektora jednostki oraz główną księgową. Zostały one prawidłowo opieczętowane, a złożone podpisy były zgodne z kartą wzorów podpisów złożoną w Wydziale Budżetu Urzędu. Do przedłożonej dokumentacji w formie elektronicznej Kontrolująca nie wnosi zastrzeżeń.

2. Naliczenie i realizacja odpisu na ZFŚS

W SPS-38 działalność socjalna prowadzona jest w oparciu o przepisy zawarte w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (w szczególności art. 53) oraz w ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych i rozporządzenie Ministra Pracy Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz w oparciu o regulamin dot. środków ZFŚS.

Kontrolująca dokonała sprawdzenia prawidłowości naliczenia i realizacji odpisu na dzień 30 września 2020 r. Z danych przekazanych elektronicznie wynika, że na dzień 30 września 2020 r. średnioroczne zatrudnienie pracowników pedagogicznych wynosiło 32,17 etatów, pracowników administracyjno-obsługowych – 6,36 etatów. Opieką objęto również średnio 1,22 emerytów. Z karty kontowej paragrafu 4440 wynika, że I i II rata odpisu została przekazana w terminie i wyniosła łącznie 109 367 zł. Zgodnie z wyliczeniem Kontrolującej wysokość odpisu na dzień 30 września 2020 r. została wyliczona prawidłowo. Z informacji przekazanej przez Kontrolowanego wynika, że ostateczna korekta odpisu została wykonana na dzień 31 grudnia 2020 roku. Kontrolująca nie wnosi uwag do analizowanej dokumentacji.

3. Kontrola merytoryczna w zakresie zobowiązań jednostki

Kontrolująca dokonała weryfikacji poprawności sporządzania sprawozdań na podstawie dokumentów źródłowych, tj. umów, faktur, dokumentów księgowych. Kontrolująca w zakresie zweryfikowanej dokumentacji księgowej 2020 r. stwierdziła, że w przekazanych fakturach do kontroli występowały braki podpisu osób upoważnionych do sprawdzenia pod względem formalno-rachunkowym oraz osoby dokonującej dekretacji. Stwierdzono także, iż faktury były

księgowane w koszty w dniu dokonania zapłaty (metoda kasowa) z pominięciem konta „201-rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, natomiast, aby w celu pokazania obrotów na kontach zespołu „201 - rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” był zastosowany zapis techniczny (201/201). Wydruk zestawienia obrotów i sald załączany do sprawozdań kwartalnych nie wykazywał nigdy wartości zobowiązań na kontach „201” – załącznik nr 3. Kontrolowany przekazał wyjaśnienia, z którego wynika, że */.../ płatności realizowane były na bieżąco w ramach posiadanych środków w czasie miesiąca, jedynie zobowiązania ZUS i US pozostają na kontach „2” co miesiąc. Grudniowe faktury z terminem płatności w styczniu następnego roku, są wykazane w kosztach. Ponieważ nikt poza główną księgową nie obsługuje programów księgowych, w przypadku jej nieobecności mogłoby dojść do przekroczenia terminu płatności i z tego też powodu wyniknął sposób płacenia faktur/.../ - załącznik nr 4.* Jednostki budżetowe zobligowane są do prowadzenia ksiąg rachunkowych zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości, z uwzględnieniem przepisów szczególnych zawartych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie *rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1911 ze zm.)*, zwanym dalej rozporządzeniem w sprawie rachunkowości budżetowej. Według Kontrolującej ewidencja szczegółowa do konta „201” powinna zapewnić możliwość ustalenia należności i zobowiązań krajowych i zagranicznych według poszczególnych kontrahentów. Konto „201” może mieć dwa salda. Saldo „Wn” oznacza stan należności i rozszczeń, a saldo „Ma” – stan zobowiązań. Kontrolująca zaleca prowadzenie ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami.

Potwierdzono także, że w jednostce prowadzony jest rejestr umów, zgodnie z którym nanoszone są numery umów przy opisywaniu faktur.

Na podstawie uzyskanych danych sprawdzono rzetelność sporządzanych sprawozdań. W księgach rachunkowych wykazywane były tylko zobowiązania związane z pochodnymi od wynagrodzeń, które były zgodne z zobowiązaniami wykazanymi w sprawozdaniach Rb-28S za I i III kwartał 2020 r. Kontrolująca stwierdziła natomiast niewielką kwotę w wysokości 8,61 zł w fakturze za zakup usług telekomunikacyjnych dotyczącą raty za zakup sprzętu telekomunikacyjnego – załącznik nr 5. Z wyjaśnień przekazanych przez Kontrolowanych wynika, że rata dotyczyła zakupu routera stacjonarnego, który był niezbędny do odbioru internetu na terenie oddziału szpitalnego. Całościowy koszt zakupu sprzętu opiewał na kwotę 206,64 zł i został rozłożony na 24 raty przez firmę Orange, poprzez dopisanie pozycji do rachunku telefonicznego. Dyrektor przyznała, że fakt ten został przeoczony przez dokonujących kontroli pracowników i zorientowano się dopiero przy spłacie ostatniej raty w październiku 2020 r. W kontrolowanej jednostce nie wykazano zobowiązań z tego tytułu oraz innych wymagalnych na koniec kontrolowanych okresów, dlatego w sprawozdaniach Rb-Z zaprezentowano wartości zerowe – załącznik nr 6. Kontrolująca przypomina, że zakup ratalny wymaga zgody organu prowadzącego, a także należy pamiętać, iż dokonując zakupu na raty, w sprawozdaniu Rb-Z obligatoryjnie należy wykazać wynikające z danej transakcji zobowiązanie - bez względu na liczbę tych rat - jako "kredyty i pożyczki".

Kontrolująca sprawdziła również terminowość płatności zobowiązań na podstawie wytypowanych dokumentów.

Tabela Nr 1 – wykaz faktur zaksięgowanych w księgach rachunkowych w m-cu marcu 2020 r.

lp.	FV Nr	Kwota /zł/	Data wpływu	termin płatności	data zapłaty	Uwagi
1	F-ra Nr 0/S2/0003708/20	696,13	24.02.2020	30.03.2020	04.03.2020	
2	F-ra Nr D/02/02/021002/0440220R	777,78	21.02.2020	18.03.2020	04.03.2020	
3	F-ra Nr 0716/20	106,52	02.03.2020	01.04.2020	04.03.2020	
4	F-ra Nr 206	142,06	11.12.2019	15.03.2020	04.03.2020	
5	F-ra Nr 159/2020	369,00	28.02.2020	14.03.2020	04.03.2020	
6	F-ra Nr FAINT/000098/2020	466,80	02.03.2020	13.03.2020	05.03.2020	
7	F-ra Nr SC02323/2020	11 322,58	04./03.2020	18.03.2020	05.03.2020	
8	F-ra Nr IPO-3002912/2020	122,88	04.03.2020	13.03.2020	09.03.2020	
9	F-ra Nr 9737/MAG/2020	71,29	04.03.2020	17.03.2020	09.03.2020	
10	F-ra Nr 9453/MAG/2020	868,01	10.03.2020	23.03.2020	13.03.2020	
11	F-ra Nr FI/093/03//2020	119,97	11.03.2020	24.03.2020	13.03.2020	
12	F-ra Nr 5606246355/22/0	125,96	13.03.2020	25.03.2020	13.03.2020	
13	F-ra Nr 5606195437/22/0	133,10	13.03.2020	26.02.2020	13.03.2020	przekroczenie
14	F-ra Nr 0902/20	355,47	13.03.2020	03.04.2020	13.03.2020	
15	F-ra Nr 20020468588289	131,31	18.03.2020	11.03.2020	18.03.2020	przekroczenie
16	F-ra Nr 813/2020	355,47	13.03.2020	03.04.2020	19.03.2020	
17	F-ra Nr 684/03/2020	170,00	06.03.2020	23.03.2020	19.03.2020	
18	F-ra Nr 78/03/20	273,34	23.03.2020	26.03.2013	24.03.2020	
19	F-ra Nr 20030512969803	149,95	30.03.2020	09.04.2020	31.03.2020	

Tabela Nr 2 – wykaz faktur zaksięgowanych w księgach rachunkowych w m-cu wrześniu 2020 r.

lp.	FV Nr	Kwota /zł/	Data wpływu	Termin płatności	Data zapłaty	Uwagi
1	F-ra Nr D/02/020210002/0470820R	517,56	26.08.2020	16.09.2020	02.09.2020	
2	F-ra Nr O/S2/0020937/20	450,14	26.08.2020	25.09.2020	02.09.2020	
3	F-ra Nr 20080750126407	131,31	28.08.2020	09.09.2020	02.09.2020	
4	F-ra Nr 3098/2020	297,44	28.08.2020	27.09.2020	02.09.2020	
5	F-ra Nr 012020204200	1 774,89	04.09.2020	14.09.2020	04.09.2020	
6	F-ra Nr IPO-9013080/2020	122,88	02.09.2020	11.09.2020	04.09.2020	
7	F-ra Nr 611/2020	369,00	02.09.2020	14.09.2020	04.09.2020	
8	F-ra Nr 3230/20	54,82	08.09.2020	08.10.2020	09.09.2020	
9	F-ra Nr 2020/173/V	943,16	07.09.2020	21.09.2020	09.09.2020	
10	F-ra Nr FV/12/2020/09	306,30	07.09.2020	11.09.2020	09.09.2020	
11	F-ra Nr 970/2020	418,00	09.09.2020	23.09.2020	10.09.2020	
12	F-ra Nr SC11776/2020	3 890,80	09.09.2020	21.09.2020	10.09.2020	
13	F-ra Nr 25/09/2020	73,80	10.09.2020	23.09.2020	10.09.2020	
14	F-ra Nr 219/2020	20,00	10.09.2020	20.09.2020	10.09.2020	
15	F-ra Nr FV/2020/09/198/DC	321,00	10.09.2020	01.10.2020	25.09.2020	
16	F-ra Nr FV/2020/09/192/DC	1 125,16	10.09.2020	01.10.2020	25.09.2020	
17	F-ra Nr FV/2020/09/130/DC	1 047,88	09.09.2020	30.09.2020	25.09.2020	

18	F-ra Nr FV/2020/09/220/Dc	1 254,90	11.09.2020	02.10.2020	25.09.2020	
19	F-ra Nr 5031859259	1 218,88	17.09.2020	17.10.2020	30.09.2020	

Na podstawie przedstawionych dokumentów SPS-38 za miesiąc marzec i wrzesień 2020 r. Kontrolująca stwierdziła, że większość faktur została zapłacona przed upływem terminu płatności. Zdarzyły się dwa przypadki, że faktury do jednostki wpłynęły z opóźnieniem, które w tym samym dniu zostały opłacone. Nie stwierdzono naliczonych odsetek za zwłokę. Należy pamiętać, aby zapewnić prawidłowy obieg dokumentów w jednostce, co uchroni przed sytuacją dokonywania płatności po terminie.

Wśród umów zawartych przez jednostkę na 2020 r. stwierdzono jedną wymienioną wyżej umowę dotyczącą sprzedaży ratalnej. Pozostałe zawarte przez jednostkę umowy dotyczyły między innymi dostaw i usług związanych z bieżącym funkcjonowaniem jednostki. Z informacji przekazanej przez Kontrolowanego wynika, iż niektóre umowy zawarte były na okres dłuższy niż rok budżetowy, co wynika z okoliczności, że były niezbędne do zapewnienia ciągłości działania jednostki. Dyrektor posiadał stosowne pełnomocnictwo. Kontrolowany zastosował się do wytycznych Skarbnika w sprawie dokonywania płatności faktur w miesiącu grudniu 2020 r. (pismo WKB.3251.14.2020).

III. Wnioski, uwagi końcowe

Kontrolująca oprócz uchybień opisanych na stronie 3, 4 i 6 protokołu ocenia pozytywnie działalność SPS-38 w zakresie przeprowadzonej kontroli i zaleca:

1. Dostosować prowadzenie ksiąg rachunkowych do obowiązujących przepisów w zakresie ewidencji dokumentów księgowych metodą memoriałową oraz w podziale na konta zespołu „2”, aby zapewnić możliwość ustalenia należności i zobowiązań według poszczególnych kontrahentów.
2. Wzmocnić nadzór nad pracownikami w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych oraz w zakresie operacji finansowych, prawidłowym obiegiem dokumentacji, jej dekretacji oraz opisu faktur zgodnie z uregulowaniami obowiązującymi w jednostce.

Zalecenia należy zrealizować w terminie 30 dni od dnia podpisania protokołu oraz poinformować bezpośrednio Biuro Kontroli o ich realizacji.

Na powyższych ustaleniach czynności kontrolne zakończono. Protokół kontroli składa się z 7 parafowanych przez Kontrolującego i Kontrolowanego stron.

Protokół zawiera 6 załączniki o łącznej liczbie 22 stron.

Dyrektor jednostki Pani Marlena Rybacka została poinformowana o przysługującej jej z mocy przepisów § 19 Regulaminu przeprowadzania kontroli instytucjonalnych przez Biuro Kontroli Urzędu Miejskiego w Zabrzu (Załącznik do Zarządzenia Nr 801/BK/2020 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 6 listopada 2020 r. w sprawie nadania Regulaminu przeprowadzenia kontroli instytucjonalnych przez Biuro Kontroli Urzędu Miejskiego w Zabrzu) prawie do pisemnego zgłaszania uzasadnionych, co do ustaleń zawartych w niniejszym protokole w terminie 3 dni od daty podpisania protokołu i o prawie do odmowy podpisania protokołu.

Udostępnienie *Protokołu* następuje zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, z zachowaniem przepisów ustaw, na mocy których dokonuje się wyłączeń.

Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i po odczytaniu podpisano: bez zastrzeżeń/~~zapowiadając wniesienie zastrzeżeń~~¹.

Jeden egzemplarz protokołu wręczono Dyrektorowi Pani Marlenie Rybackiej.

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli pod pozycją 1/2021.

Zabrze, dnia 5 marca 2021 r.

SZKOŁA PODSTAWOWA
SPECJALNA NR 38 W ZABRZU
41-800 Zabrze, ul. ks. Konstantego Damrota 33
tel. 32 271-28-82
NIP 648-23-28-994, REGON 000727430
DIREKTOR SZKOŁY
mgr Marlena Rybacka

Główny Specjalista
mgr Halina Bałata

.....
(pieczętka imienna i podpis Kontrolowanego)

.....
(pieczętka imienna i podpis Kontrolującego)

¹ niepotrzebne skreślić